

Кулик Марина Йосипівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ 03110, м. Київ, Солом'янська площа 1, (моб. тел.: 097-951-81-89), e-mail: coolss777@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-1373-6749>

Терещенко Юлія Василівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ 03110, м. Київ, Солом'янська площа 1, (моб. тел.: 098-428-98-92), e-mail: vladysikter@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-5353-0887>

Симчук Анатолій Степанович, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ 03110, м. Київ, Солом'янська площа 1, (моб. тел.: 098-255-89-99), e-mail: symchucas@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8663-8210>

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ОСВІДУВАННЯ ОСОБИ В КОНТЕКСТІ ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анотація. Стаття присвячується процесуальному порядку проведення освідування особи відповідно до нової редакції викладеної у ст. 241 Кримінального процесуального кодексу України. У статті дається визначення поняття освідування особи, як однієї із видів слідчих (розшукових) дій, визначені фактичні та правові підстави її проведення, зазначено коло учасників, які уповноважені на проведення цієї слідчої (розшукової) дії, та учасників, які можуть бути залучені до її проведення, розглянуто процесуальний порядок проведення та фіксування освідування особи.

Акцентовано увагу, що освідування, як різновид слідчих (розшукових) дій спрямована на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні. Відповідно до змін в кримінальному процесуальному законодавстві, у порівнянні з попередньою редакцією статті, освідування особи – це слідча (розшукова) дія, яка проводиться не тільки на підставі постанови прокурора, але й постанови дізнавача, слідчого. Метою даної слідчої (розшукової) дії є виявлення на тілі певної особи, одязі в якому вона перебуває, особливих прикмет чи слідів кримінального правопорушення, виявлення чи засвідчення яких має значення для кримінального провадження.

Зазначено, що фактичною підставою для прийняття рішення про освідування є наявність зафіксованих у матеріалах кримінального провадження даних про те, що на тілі певної особи, одязі в якому вона перебуває є особливі прикмети чи сліди кримінального правопорушення. У

свою чергу визначено, що правовою підставою є постанова дізнавача, слідчого чи прокурора. Відсутність такої постанови чи не ознайомлення з нею підозрюваної особи, згідно з правовою позицією Верховного Суду є грубим порушення його права на захист, що є підставою для визнання доказу недопустимим.

У статті проаналізовані процесуальні гарантії спрямованні на захист честі та гідності осіб, які піддаються освідуванню, зокрема, визначено, що дана слідча (розшукова) дія, яка супроводжується оголенням освідуваної особи, здійснюється особами тієї ж статті, не допускаються дії, які принижують честь і гідність особи, або є небезпечними для її здоров'я.

Проаналізовано рішення Касаційного кримінального суду Верховного Суду щодо істотного порушення вимог Кримінального процесуального кодексу України, зокрема, щодо процесуального порядку проведення освідування особи.

Ключові слова: освідування особи, слідчий, прокурор, постанова, протокол, кримінальне провадження, клопотання, сторона захисту, поняті, слідча (розшукова) дія, фіксування, сліди кримінального правопорушення, особливі прикмети, судово-медичний експерт, лікар, спеціаліст.

Kulyk Maryna Yosypivna, candidate of legal sciences, associate professor, Associate Professor of the Department of Criminal Procedure National Academy of Internal Affairs, 03110, Kyiv, Solomyanska square 1, (mob. tel.: 097-951-81-89), e-mail: coolss777@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-1373-6749>

Tereshchenko Yuliia Vasylivna, candidate of legal sciences, associate professor, Associate Professor of the Department of Criminal Procedure National Academy of Internal Affairs, 03110, Kyiv, Solomyanska square 1, (mob. tel.: 098-428-98-92), e-mail: vladysikter@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-5353-0887>

Symchuk Anatolii Stepanovych, Associate Professor of the Department of Criminal Procedure National Academy of Internal Affairs, 03110, Kyiv, Solomyanska square 1, (mob. tel.: 098-255-89-99), e-mail: symchucas@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8663-8210>

PROCEDURAL PROCEDURE FOR CONDUCTING A PERSON IN THE CONTEXT OF CHANGES TO THE CRIMINAL PROCEDURAL LEGISLATION

Abstract. The article is devoted to the procedural procedure for the examination of a person in accordance with the new edition set forth in Art. 241 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. The article defines the concept of investigation of a person as one of the types of investigative (search) actions, defines

the factual and legal grounds for its conduct, specifies the circle of participants who are authorized to conduct this investigative (search) action, and participants who may be involved in it conducting, the procedural procedure for conducting and recording the examination of the person was considered.

Attention is drawn to the fact that investigation, as a type of investigative (search) action, is aimed at obtaining (collecting) evidence or checking already obtained evidence in a specific criminal proceeding. According to the changes in the criminal procedural legislation, in comparison with the previous version of the article, the examination of a person is an investigative (search) action, which is carried out not only on the basis of the decision of the prosecutor, but also the decision of the inquirer, the investigator. The purpose of this investigative (search) action is to detect on the body of a certain person, the clothes in which he is wearing, special signs or traces of a criminal offense, the detection or certification of which is important for criminal proceedings.

It is noted that the factual basis for making a decision on investigation is the presence of data recorded in the materials of criminal proceedings that there are special signs or traces of a criminal offense on the body of a certain person, the clothes he is wearing. In turn, it is determined that the legal basis is the resolution of the inquirer, investigator, or prosecutor. According to the legal position of the Supreme Court, the absence of such a resolution or failure to acquaint the suspect with it is a gross violation of his right to defense, which is the basis for declaring the evidence inadmissible.

The article analyzes procedural guarantees aimed at protecting the honor and dignity of persons subject to investigation, in particular, it is determined that this investigative (search) action, which is accompanied by the exposure of the person under investigation, is carried out by persons of the same article, actions that degrade the honor and dignity of a person are not allowed, or are dangerous for her health.

The decision of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court regarding a significant violation of the requirements of the Criminal Procedure Code of Ukraine, in particular, regarding the procedural procedure for conducting an identity check, is analyzed.

Key words: examination of a person, investigator, prosecutor, resolution, protocol, criminal proceedings, petition, defense side, witnesses, investigative (search) action, recording, traces of a criminal offense, special signs, forensic medical expert, doctor, specialist.

Постановка проблеми. Освідування особи, як різновид слідчих (розшукових) дій, спрямована на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні. Відповідно до змін в кримінальному процесуальному законодавстві, у порівнянні з попередньою редакцією статті, освідування особи – це слідча (розшукова) дія яка проводиться не тільки на підставі постанови прокурора,

але й постанови дізнавача, слідчого. Метою якої є виявлення на тілі певної особи, одязі в якому вона перебуває, особливих прикмет чи слідів кримінального правопорушення, виявлення чи засвідчення яких має значення для кримінального провадження. Тому актуальним є питання процесуального порядку проведення освідування особи саме в контексті змін до кримінального процесуального законодавства України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання щодо процесуального порядку проведення освідування особи досліджували такі вчені, як В. І. Галаган, О. М. Дуфенюк, Л. М. Лобойко, Є. Д. Лук'янчиков, Д. П. Письменний, М. А. Погорецький, В. М. Тertiшник, В. В. Топчий, Л. Д. Удалова, К. О. Чаплинський, М. Є. Шумило та інші.

Водночас, у працях науковців інститут освідування залишається не дослідженим повністю, тим паче, враховуючи останні зміни до кримінального процесуального законодавства, а саме ст. 241 КПК України «Освідування особи», яка викладена в новій редакції.

Метою статті є аналіз норм, що регламентують процесуальний порядок проведення освідування особи в контексті змін до Кримінального процесуального кодексу України.

Виклад основного матеріалу. Після введення 24 лютого 2022 року в Україні воєнного стану [1], відбулися зміни до Кримінального процесуального кодексу України на підставі Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27 липня 2022 року № 2462-IX [2], серед яких, позитивними є зміни саме до статті 241 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) «Освідування особи», яка викладена в новій редакції.

Освідування особи, є слідчою (розшуковою) дією, яка залишається однією з найбільш дискусійних та обговорюваних у галузі правової науки. Проведення даної слідчої (розшукової) дії зумовлює необхідність забезпечення від розголошення відомостей про інтимні сторони життя особи. Гарантії забезпечення поваги до людської гідності, прав і свобод кожної особи закріплені на конституційному та галузевому рівнях. Так, у ст. 28 Конституції України закріплено положення, відповідно до якого «ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню» [3]. Також, повага до людської гідності гарантована у ст. 11 КПК України, де передбачено, що «під час кримінального провадження повинна бути забезпечена повага до людської гідності, прав і свобод кожної особи. Забороняється під час кримінального провадження піддавати особу катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує її гідність, поводженню чи покаранню, вдаватися до погроз застосування такого поводження, утримувати особу у принизливих умовах, примушувати до дій, що принижують її гідності» [4].

Важливість виконання зазначених положень зумовлює потребу їх чіткого дотримання та виконання під час проведення освідування особи. У

ст. 241 КПК України визначені підстави, умови та процесуальний порядок, проведення освідчування. Так, *освідчування особи* є самостійною слідчою (розшуковою) дією, яка проводиться дізнавачем, слідчим, прокурором та у разі необхідності за участю судово-медичного експерта, лікаря або спеціаліста з метою виявлення і фіксування наявності або відсутності на тілі підозрюваного, свідка чи потерпілого, одязі в якому він перебуває, слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово-медичну експертизу.

У науці кримінального процесу підстави проведення слідчих (розшукових) дій прийнято розподіляти на фактичні та правові.

Фактичною підставою для прийняття рішення про освідчування є наявність зафіксованих у матеріалах кримінального провадження даних про те, що на тілі певної особи, одязі в якому вона перебуває є особливі прикмети чи сліди кримінального правопорушення, виявлення чи засвідчення наявності яких має значення для кримінального провадження, передусім для встановлення осіб, які вчинили злочин чи кримінальний проступок.

Правовою підставою проведення освідчування особи є постанова дізнавача, слідчого, прокурора, а у разі її відмови освідчування здійснюється примусово виключно на підставі постанови прокурора.

Слід звернути увагу на правову позицію Касаційного кримінального суду Верховного Суду щодо чіткого дотримання норм КПК України при проведенні слідчих (розшукових) дій. Так, зокрема у рішенні від 18 грудня 2019 року у справі № 588/1199/16-к під час розгляду касаційної скарги прокурора зазначено, що «не дивлячись на вказівку в протоколі освідчування особи від 08 липня 2016 року на те, що воно проводиться на підставі постанови прокурора у кримінальному провадженні від 08 липня 2016 року, відомості про пред'явлення цієї постанови ОСОБІ_7 до проведення освідчування, в матеріалах кримінального провадження відсутні. Порушення права на захист під час проведеного освідчування та при огляді місцевості, приміщення, речей та документів стало підставою до визнання недопустимим доказом протоколу освідчування із додатками (змивами та відеозаписами) від 8 липня 2016 року, протоколу огляду (місцевості, приміщення, речей та документів) від 8 липня 2016 року і додатків до нього, що в свою чергу потягло за собою недопустимість висновку судової експертизи речовин хімічних виробництв та спеціальних хімічних речовин № 7505 від 02 вересня 2017 року, про що обґрунтовано зазначено у вирокі» [5].

Проаналізувавши вищезазначене рішення, можна зробити висновок, що докази, отримані стороною обвинувачення з істотним порушенням вимог КПК України під час досудового розслідування, зокрема проведення освідчування без пред'явлення особі постанови прокурора (в тому числі і слідчого, дізнавача) є недопустимими.

Недотримання вимог КПК України дізнавачем, слідчим, прокурором щодо підстав проведення освідчування відображено й у постанові Касаційного кримінального суду Верховного Суду у справі № 164/104/18 від 08 квітня 2020

року. Розглядаючи касаційну скаргу прокурора Касаційний кримінальний суд Верховного Суду зазначив, що «Апеляційний суд правильно відзначив про сумнів щодо законності проведення такої слідчої дії, як освідування особи, оскільки згідно з протоколом освідування від 20 серпня 2017 року освідування ОСОБИ_1 проведено на підставі постанови прокурора про проведення контролю за вчиненням злочину від 20 вересня 2017 року. Разом з тим у цій постанові питання про проведення освідування ОСОБИ_1 не ставиться, а саму постанову останньому не було пред'явлено» [6].

Аналогічно у вищезазначеному рішенні зазначено, що слідчим було порушено вимоги КПК України щодо процесуального порядку проведення освідування, оскільки підозрюваному не було пред'явлено постанову прокурора.

Таким чином, в обох зазначених прикладах наслідками порушення процесуального порядку проведення освідування й відповідно визнання отриманих під час їх проведення доказів недопустимими, є виправдувальні вирoki суду першої інстанції.

Постанова дізнавача, слідчого, прокурора складається із трьох частин: вступної, мотивувальної та резолютивної. У вступній частині зазначаються відомості про місце і час прийняття постанови; прізвище, ім'я, по батькові, посада дізнавача, слідчого, прокурора, який виніс постанову, найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер.

У мотивувальній частині повинні міститися відомості про: обставини кримінального провадження та мотиви прийняття рішення про проведення освідування, їх обґрунтування; мету слідчої (розшукової) дії; особу, яка має бути піддана освідуванню, та посилання на норми КПК України, які є юридичною підставою для проведення освідування.

У резолютивній частині фіксується саме рішення дізнавача, слідчого, прокурора провести освідування, вказується особа, яка підлягає освідуванню. Крім того, у резолютивній частині окремим пунктом варто зазначити, що в разі відмови особи добровільно взяти участь в освідуванні, ця слідча (розшукова) дія здійснюється примусово виключно на підставі постанови прокурора.

У разі необхідності освідування здійснюється за участю судово-медичного експерта, лікаря або спеціаліста.

Кримінальний процесуальний закон передбачає ряд гарантій, які спрямовані на захист честі та гідності осіб, які піддаються освідуванню. Зокрема, освідування, яке супроводжується оголенням освідуваної особи, здійснюється особами тієї ж статі, за винятком здійснення освідування лікарем. Дізнавач, слідчий, прокурор не вправі бути присутнім при освідуванні особи іншої статі, якщо це пов'язано з необхідністю оголити особу, яка підлягає освідуванню.

При освідуванні не допускаються дії, які принижують честь і гідність особи або є небезпечними для її здоров'я. Застосування примусу допускається лише у межах, необхідних для досягнення мети освідування.

Для проведення освідування дізнавач, слідчий, прокурор зобов'язані запросити не менше двох незаінтересованих осіб (понятих). КПК України допускає проведення освідування без участі понятих у випадку застосування безперервного відеозапису ходу проведення цієї слідчої (розшукової) дії. Проте, й у випадку якщо здійснюється відеозапис ходу проведення освідування особи, поняті також можуть бути запрошені, якщо дізнавач, слідчий, прокурор вважатиме це за доцільне.

Освідування, що здійснюється за клопотанням сторони захисту, потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, проводиться за участю особи, яка її ініціювала, та (або) її захисника чи представника, крім випадків, коли через специфіку слідчої (розшукової) дії це неможливо або така особа письмово відмовилася від участі в ній.

Перед початком освідування особи, яка підлягає освідуванню, пред'являється постанова дізнавача, слідчого, прокурора. Після цього особі пропонується добровільно пройти освідування, а в разі її відмови освідування проводиться примусово.

Шляхом освідування особи може бути з'ясовано, чи є на тілі, одязі в якому перебуває дана особи: 1) особливі прикмети, які саме і їх локалізація (шрами, татуювання, дифекти статури, родимі плями, рубці, бородавки, відсутність певних частин тіла, сліди колишніх хвороб); 2) які-небудь пошкодження, сліди кримінального правопорушення та їх локалізація (подряпини, синці, укуси, інші тілесні пошкодження); 3) частини тих або інших речовин (крові, хімічних речовин, слини тощо); 4) ознаки професійної приналежності.

За необхідності здійснюється фіксування наявності чи відсутності на тілі особи, яка підлягає освідуванню, одязі, в якому вона перебуває, слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет шляхом фотографування, відеозапису чи застосування інших технічних засобів. Зображення, демонстрація яких може розглядатися як образлива для освідуваної особи, зберігаються в опечатаному вигляді і можуть надаватися лише суду під час судового розгляду.

Про проведення освідування складається протокол відповідно до вимог КПК України. У протоколі повинні фіксуватися факти, що мають доказове значення та ті, які виявлені на тілі або одязі в якому перебуває освідувана особа, сліди кримінального правопорушення або особливі прикмети.

У вступній частині протоколу повинно бути зазначено: час і місце його складання, час початку та закінчення слідчої (розшукової) дії, відомості про особу, яка проводить слідчу (розшукову) дію (посада, звання, прізвище, ім'я, по батькові), і осіб, які беруть у ній участь (прізвище, ім'я, по батькові, а в необхідних випадках і їх адреси); посаду, звання, прізвище, ім'я, по батькові судово-медичного експерта, лікаря або спеціаліста, який брав участь у проведенні освідування. Також, повинно бути зазначено, що понятим та іншим учасникам слідчої (розшукової) дії роз'яснені їх права й обов'язки.

В описовій частині протоколу зазначаються умови проведення слідчої (розшукової) дії; усі дії дізнавача, слідчого, прокурора в тій послідовності, як вони проводилися, а також фіксується все виявлене під час проведення даної слідчої (розшукової) дії. Крім того, у ньому зазначається, чи мало місце оголення тіла оглянутого, заперечував він проти цього чи ні, а також вказуються результати освідчування, що, в якому вигляді і в якому місці тіла виявлено.

Враховуючи те, що у процесі освідчування можуть бути виявлені сліди, що швидко змінюються, в такому випадку їх доречно описати в протоколі максимально докладно, зазначивши їх локалізацію, розміри, конфігурацію, колір, тощо. Фіксуючи особливі прикмети їх опис доцільно здійснювати за правилами словесного портрета. Малюнок (зображення), форма, стиль, колір, місце розташування татуювання підлягають детальному опису, а також повністю відтворюється текст у разі його наявності.

Також, у протоколі слід відобразити, чи застосовувалися технічні засоби фіксування освідчування, які саме і в чому полягало їх використання. Додатками до протоколу можуть бути: фотознімки, відеозапис, фототаблиці та інші матеріали, які пояснюють зміст протоколу. Відповідно до ч. 3 ст. 104 КПК України додатки до протоколів повинні бути належним чином виготовлені, упаковані з метою надійного збереження, а також засвідчені підписами дізнавача, слідчого, прокурора, спеціаліста, інших осіб, які брали участь у виготовленні та/або вилученні таких додатків.

Протокол підписують особи, які брали участь у проведенні освідчування особи, поняті, дізнавач, слідчий, прокурор, тобто особа, яка проводила зазначену слідчу (розшукову) дію. Копія протоколу надається особі, освідчування якої здійснювалося.

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що в редакції ст. 241 КПК України істотно змінено процесуальний порядок проведення освідчування особи, а саме:

по-перше, законодавець передбачив можливість здійснення такої слідчої (розшукової) дії не лише на підставі постанови прокурора, але й слідчого і дізнавача;

по-друге, освідчування може проводитися для виявлення не лише на тілі, а й на одязі, в якому перебуває підозрюваний, свідок чи потерпілий, слідів кримінального правопорушення та їх вилучення або виявлення особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово-медичну експертизу (ч. 1 ст. 241 КПК України);

по-третє, перед початком освідчування особі пропонується *добровільно пройти освідчування* на підставі постанови дізнавача, слідчого, прокурора, а в разі її відмови *освідчування здійснюється примусово виключно на підставі постанови прокурора*. У разі необхідності освідчування здійснюється за участю судово-медичного експерта, лікаря або спеціаліста (ч. 2 ст. 241 КПК України).

У попередній редакції ст. 241 КПК України не було передбачено постанови дізнавача або слідчого як підстави для проведення освідчування, не було вказівки на участь спеціаліста;

по-четверте, у ч. 3 ст. 241 КПК України прямо передбачено, що «застосування примусу допускається лише у межах, необхідних для досягнення мети освідчування»;

по-п'яте, про проведення освідчування складається протокол згідно з вимогами КПК України, копія якого надається особі, освідчування якої здійснювалося (ч. 4 ст. 241 КПК України).

Для порівняння, у попередній редакції ст. 241 КПК України копія протоколу освідчування надавалася лише особі, освідчування якої проводилося примусово.

Зазначені зміни на нашу думку є позитивними, адже вони суттєво удосконалюватимуть процесуальний порядок збирання та перевірки доказів сторонами кримінального провадження і будуть виступати гарантією забезпечення поваги до честі та гідності осіб, які беруть участь в освідчуванні.

Література:

1. Про введення воєнного стану в Україні : указ Президента України від 24 лют. 2022 р. № 64/2022. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/64/2022>.

2. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану : Закон України від 27 лип. 2022 р. № 2462-IX. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2462-20>.

3. Конституція України : від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України : прийм. 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>.

5. Постанова колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 18 груд. 2019 р : справа № 588/1199/16-к. *Єдиний державний реєстр судових рішень* : [сайт]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86505861>.

6. Постанова колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 08 квіт. 2020 р : справа № 164/104/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень* : [сайт]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88749774>.

References:

1. Ukaz Prezydenta Ukrainy № 64/2022 «About the introduction of martial law in Ukraine» [Decree of the President of Ukraine No. 64/2022 «On the introduction of martial law in Ukraine»]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/64/2022> [in Ukrainian].

2. Pro vnesennya zmin do Kryminal'noho protsesual'noho kodeksu Ukrayiny shchodo udoskonalennya okremykh polozhen' dosudovoho rozsliduvannya v umovakh voyennoho stanu : Zakon Ukrayiny vid 27 lyp. 2022 r. № 2462-IX. [Law of Ukraine On amendments to the Criminal Procedure Code of Ukraine regarding the improvement of certain provisions of pre-trial investigation under martial law of from July 27, 2022 No. 2462-IX]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/2462-20> [in Ukrainian].

3. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy pryiniaty 28 chervnia 1996 roku № 254k/96-VR / Verkhovna Rada Ukrainy. [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine from June 28, 1996, No. 254k/96-VR / Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].

4. Kryminalnyy protsesualnyy kodeks Ukrainy: pryiniaty 13 kvitnya 2012 r. № 4651-VI / Verkhovna Rada Ukrainy.[Criminal procedural code of Ukraine from April 13, 2012, No. 4651-

VI / Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> [in Ukrainian].

5. Postanova kolehiyi suddiv Tret'oyi sudovoyi palaty Kasatsynoho kryminal'noho sudu Verkhovnoho Sudu vid 18 hrud. 2019 r : sprava № 588/1199/16-k. [Resolution of the panel of judges of the Third Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86505861> [in Ukrainian].

6. Postanova kolehiyi suddiv Tret'oyi sudovoyi palaty Kasatsynoho kryminal'noho sudu Verkhovnoho Sudu vid 08 kvit. 2020 r : sprava № 164/104/18. [Resolution of the panel of judges of the Third Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88749774> [in Ukrainian].